

PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ

Helena Jasná

Scénář k audioreportáži

Zpracovali: Kateřina Hejlíková a Dominika Juričková.

Pod pedagogickým vedením: Mgr. Magdalény Kafkové.

Škola Fr. Plamínkové, Praha 7

Paní Jasnou jsme poznaly jako velmi milou osobu, která nás vřele přivítala a my jsme jí za povídání a čas, který nám věnovala vděčné.

Velmi nás zajímalo dětství paní Jasně.

V mládí jsem bydlela na Letné, pak jsme se přestěhovali do Holešovic, kde jsem pobývala až do roku 2006, teď bydlím v Poupětově ulici nedaleko Ortenova náměstí. Dětství jsem měla šťastné.

I naše pamětnice měla záliby podobné, jako mají děti dnes.

Chodila jsem do Sokola, než byl zavřený. Tatínek vedl dorostence a cvičil s muži. Jezdila jsem na kole nebo chodila plavat.

Paní Jasná si vzpomněla na začátek 2. světové války, bylo jí 7 let a nás překvapilo, co vše si pamatuje.

Vzpomínám na to, jak můj otec mobilizoval. Byl připravený, měl zabalený balíček a má maminka ho doprovázela.

Život lidí ve válce byl složitý, ale z vyprávění paní Jasně jsme pochopily, že si lidé navzájem pomáhali a více si sebe vážili.

Vybavuji si, jak to bylo s jídlem, to bylo na lístky, například řezník prodával za 10 dkg lístek na maso 20dkg koňského masa, což bylo výhodné. Měli jsme příbuzné na venkově a můj otec tam občas jezdil pro jídlo, přivezl králíky, husy a ty jsme chovali na balkoně.

Napadlo nás, jak to bylo se školou, jestli se do ní chodilo nebo ne a kolikrát týdně byla výuka.

To už jsme nechodili do školy, nebylo vyučování, protože byly stále hlášené nálety, už jsme do školy ani nestačili dojít, tak jsme se museli schovat v cizích domech, krytech. Nosili jsme dvakrát týdně do školy vyplněné dotazy, ale občas jsme stejně museli docházku přerušit.

Paní Jasná nám podrobně vyprávěla o Pražském povstání, které vypuklo v květnu 1945. Konec války se blížil a to dodávalo odvahu lidem. Paní Jasně bylo 14 let, takže už všechno více vnímala.

V rozhlase bylo hlášeno, že už to propuklo a co se děje v Praze.

Povstalci věděli, že proti Němcům nemají šanci vyhrát, proto po celé Praze stavěli barikády. Také tatínek paní Jasně se zapojil do protifašistického odboje. Do náprsní kapsy mu maminka paní Jasně vyšíla jméno pro případnou identifikaci. Maminka prozradila své dceři, že v bednách pod uhlím mají uložené cenné věci, doklady ze Sokola a informace o lidech z odboje.

V sobotu večer se ženy z domu domluvily a začaly ve sklepním bytě jedné paní vařit různé polévky a pak to nosily mužům na barikády. To šlo během soboty na neděli, pak už se rozhodlo, že by tam neměly chodit, ale zůstat u dětí.

V sobotu 6. 5. 1945 začali nacisté masakrovat české obyvatelstvo, například hnali české lidi před tanky proti barikádám.

Přiostržení na Trojském mostě.

V pondělí kolem poledne vešli do krytů členové německé armády.

Měli zbraně a prostřednictvím tlumočnicka řekli: „ Okamžitě ven z domu, kdo tady zůstane, toho zapálíme plamenometem“.

Domy byly ostřelovány německými vojáky od kobyliských strání, začala hořet i střecha domů, kde bydlela paní Jasná. Zde se projevila statečnost žen, které okamžitě začaly hasit. Domy byly zachráněny.

Přicházely špatné zprávy. Němečtí vojáci se snažili dostat přes Libeňský most do Holešovic. Chtěli se dostat na Letnou přes Hlávkův most do centra. V úterý se k nám dostávaly zprávy o tom, že se v Berlíně podepisuje kapitulace, ovšem ne všichni Němci to chtěli pochopit, a tak stále masakrovali lidi na ulicích. Ve středu už přijížděli první ruští vojáci.

Začaly se odklízet barikády. Paní Jasná šla ve čtvrtek se svým strýcem na Letnou za babičkou. Cestou viděla strhané troleje, barikády, převrácené tramvaje plné dlažebních kostek. Mnoho Němců se odmítlo vzdát a zabíjelo dále.

Jeden z nejhorších zážitků se ale odehrával v kostele svatého Antonína, kde se Němci převlékli ze svých uniforem, vyběhli do věže a začali střílet po všech lidech a než se ruští vojáci dostali do kostela, lehli si mezi mrtvá těla a předstírali, že jsou také mrtví. Dokud se jeden neopozdil a pak na ně přišli.

Vyprávění paní Jasně jsme s nadšením poslouchaly. Bylo stokrát lepší, než přednáška ve škole, určitě jsme se od paní Jasně dozvěděli mnohem víc. Nevěděly jsme, co všichni lidé dělali proto, aby válka skončila!

Přeji vám, abyste to nikdy nezažily.